

2. Korpaki Oddr. Jan. 1

ppr. Rokita Stanisław

M. p. 10.10.43.

Lycie w obozach REPUBLIKI L.S.S.R.
HISTORICZNY

W pierwszym dniu lipca 1940. wyjechałem zgrupowania z obozu internowanych Rakwana-Lidwa do Kozłiska L.S.S.R. Przedmiotem wyjazdu, obozu został otoczony fortyfikacjami ziemnymi. Na drugi dzień namo zgrupowano internowanych (około 800 oficerów) na placu obok obozu. Plac był otoczony sitowym kordonem fortyfikacji. Do obozu zostały wzięte były z k. my. Tęsi kilka godzin kwata rewizja kwater z osobna. To dokonaniem tej czynności, podczas której przebrano dokumenty wyjechane i wywieź, zgrupowano nas w kolumnę i pod b. silnym konwojem (prawi 2000m. ludzi konwojujących) poprowadzono na stację kol., odległą około 6 km. Bagażem osobistego mojej zabraci każdy z sobą ile mojej rzeczy. Nie pozwolono natomiast zabrać dozwolone na woję, które internowani w obozach przemieszczać wyjeżdżali. Do wagonów 15 ton. zატаровамо нас по 40. Wagony były brudne. Jedno było

1884

4284

~~jechał~~ był kółkiem zimnego. lub innych smieci
 To zaobserwowałem nas, okna i drzwi, nagle nie po-
 zamykano. Wpat dnia lepewego; brak powietrza
 spowodował to, że ludzie mdleli. lea wody; powietrze
 niedostarczało. W wagonach brak było wygodnie
 do załatwienia potrzeb fizjologicznych. W Moskwie
 nie przedstawiano nas do wagonów osobnych,
 w których już były deski na przycie. oraz prymityw-
 ne wygodne sedesy. Pierdy dostał trochę ryby.
 surowej - kawałek cukru, oraz wiadro wody gotowanej
 na 40 ludzi. W Moskwie do Korczaka podróż
 trwała około 4 dni. Podczas tej podróży dawano
 tylko nas dawać wodę. To przyjeździe one
 miejsce bardzo przesadzi postać na szeregowe
 niewieź, podczas której, zabierano, zegarki, stoły,
 piwsonki, piernuski, a nawet ubrania, jeżeli
 kto miał więcej niż to co na sobie.

Obóz obserwowany był murem, na którym był plot
 z druku kolczastego. To rozciągnięte na równym
 stronie, były wieżyczki, a reflektora. W oborze
 było około 3000 oficerów i policji. Towarobnie
 obszar wynosił 40.000 m².

Oficerowie roznoszeni byli ³ po budynkach mieszkal-
nych. Policya a cenzura. Komisarzowie byli ⁴²⁸⁴ przepelnieni
tak, ze na jednego wypadalo okolo tam powozow.
Czystosci byla utrzymana, dzieki pracy internowanych.
Raz na 10 dni kardy mogli byc w tymi oraz oddac
ubrania i bielizne do dyżentycznej. Kardy otrzymywali
200g mydla do prania na miesiac. Oficerowie otrzymy-
wali rowniez 1 mydlo toaletowe raz na miesiac.
Odejmowanie bylo wytarajszee. Racja dzienna
przedstawiala sis nastepujaco. Oficerowie: 30g cukru
Obiad z dwoma daniami - 50g tłuszczy, okolo 70g. miasa.
Wliska rupy - oraz okolo 3. tynek stolowych kaszy itp.
Policya dostawala nieco mniej tluszczu i miasa.
Chleba bylo poddostatkowicie - oficer. 500gr. chleba or-
nego 300gr. branego; policya 800gr. oranego.
W kwestyi miedzy na okresnice rewolucji ucwo-
lono posac pisarzy - na napisanie listu do rodzin.
W listach mi wolano bylo o an. p. lecz tylko krotkie
wiadomosci o sobie. Listy najczesciej dochodzily.
Opieka lekarska byla dobra. W szpitalu pracowali polscy lekarze.
Badania (do pracy) mialy charakter rownorodny.

4
85
od brutalnego odnoszenia się, do łagodnego i obojęt-
nego spisania danych osobistych. Zależnie to było
od osoby badanej, i co chciano się dowiedzieć. Bada-
nia odbywały się w różnym porach dnia i nocy.
Zawodnie typy badań były dwa samobójstwa.
(1 oficer i 1 policjant - narazek mi pamięstał) oraz
wywieńcie z oboszu pojedynczo oficerów, policji.

N.K.W.D starało się również o odbicie jednostki
przez tajnie zorganizowanie komurek komuni-
stycznych wśród internowanych. To byłtowanie
osobników im oddanych - prawdopodobnie otrzymy-
wali potrzebne im wiadomości. To takich nale-

żeli / których nieszczęsna pamięstał / kpt. Smolnicki
z por. Lida - kpt. Arcewski z Gdyni, którzy po
przewiezieniu nas do Graszowa, zostali wywieńceni
na wskutek przyjęcie obywatelstwa sowieckiego.
(podobno zostali ewoluowani z oboszu). Takich którzy
przyjęli obywatelstwo sowieckie było około 40..

Żadne organizacje mi były dozwolone. Jakk ovi-
mier mi uczalano na żadne odczyty. lub po-
gadanki.

Wstożniast. każdy blok miał swego opiekun-
na w osobie politruka, który miał zasp.

5

kajai potreby duchowe i kulturalne. Gosiom
umysłowy politrukou był barcho miski. do 4281
kulturalnydzol natyż wsmasz kino, które było bez-
płatne, Inezjtnie kasny moży być co 3. rdnim
Kyswittlane obray były produkcji sowieckiej. sa-
wyszkim jednego - Wielki wale -

285
Po wybuchu wojny sowiecko - niemieckiej - policja
zostala wywieziona na potysep Kola - gdzie
pracowala przy budowie lotnisk. Oficerowie
do Gracowce. W Gracowem przes dwa tygodnie cala
grupa ochwatorowana byla pod gotym niebem.
Lorniej ulokowana a rozpad zbudowanycel przes
nas. Metody postepowania N.H.W.D. byly identy-
cne jak w Kosciskie. Pod wzgladnie wyizwumia
był do okres glodowki - 1400g chleba nar dnuumie
1/2 litra supy. na smirchscyj rybci i tyjke kaszy.

Sopiero po ogloszeniu amnestii, nasze wywnosi-
ciouse nieco zostaly uwolzone. Badawia
jednak trwaly w dalorym aszgu, W Gracowem
grupa - okolo 40 osob, jak wyjz wspomiatam przjzsta
obywatelstwo sowiecki ei zostali wyizwumia s obsem.

W dniu 2. 8. 1944. na mocy⁶ amnestii zostaliśmy
z Litwinami w obwodzie. Ze zgromadzonych utworono
dwie grupy; jedna pojechała na terator, dru-
ga do Focka w której ja się znalazłem.
Zatrymani w obwodzie zostali Niemcy Litwinami
Proketa

428i